

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ES TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

A feltámadás ünnepe.

A Krisztus szenvedésén és halálán kesergő egyház gyászát lelkes öröm váltja fel a mai ünnepen.

A Golgota megrázó tragédiájának isteni hőstét világralkodóvá avatta a vértanúság töviskoszorúja. Az igénytelen, alázatos názareti Jézus ledönti a pogány istenek oltárait és a hatalmas cézárak uralmát megsemmisítve, helyébe állítja a kereszt hitét. Új világot alkot a szeretet tanával, mely az emberi élet fenséges erkölcsi forrásává lesz. Magasan szárnyaló gondolatok és érzelmek ragadják meg milliók lelkét. A koronás fők alázattal borulnak le a porba; nagy hősök lépnek a küzdőterre; tudósok, költők, művészek lelkét valami csodálatos varázslat kapja meg; államok és nemzetek keletkeznek az új erkölcsi rend alapján. Az egész világ ujjászületik. Éveit Krisztustól kezdi számítani. O él és uralkodik.

Ezt az életet, ezt az uralkodást ragyogja szét az egész világon a feltámadás dicsősége.

A földi boldogság nem elégíti ki a sziveket. — A mulandóság gyötrelme nem engedi. Az élet álom, melyből valóra óhajtunk ébredni azzal a hittel, mely millióknak édes enyhet ad a szenvedések között. Ezt a hitet szívünkbe az örök Isten oltotta és nincs

nép a világon — legyen emberevő vad, vagy a legcivilizáltabb lakója a földnek — mely az istenség sejtelve nélkül lenne.

Nevezd bárminek, Isten van! Ennek tagadása semmivé teszi az erkölcsi rendet, érthetlenné az életet, lehetlenné az erény és bűn közötti különbséget, céltalanná az ember küzdelmeit . . .

A legnagyobb természettudósok mélyen vallásos férfiak voltak.

Nem lehet a hitet senkire erőszakolni, de joggal elvárni, főleg a művelt embertől, ne bánja azokat, kiknek a hit egyedüli, legdrágább boldogságuk.

Ne bánjátok a vallást, ezt az egyetlen támaszát a répnak, melyre nehéz sorsában, az inséges munka és szenvedés közt támaszkodik. Az ő boldogsága a templom, hol nehéz munkája után megpihen, erőt merít, vigasztalódik és ahonnan a mennyei atyába helyezett édes bizalommal tér meg övéivel együtt a további küzdelmekhez.

Az ember hite, — mint Kossuth mondta, az ő menyországa. Ne raboljátok el azt, mit soha vissza nem adhattok neki!

* * * * *

Nagy és magasztos ünnep a husvét.
Hajdan a fejedelmek a foglyokat

börtönökből szabadon bocsátották ezen az ünnepen. Törvényszünetet rendeltek. — A hivek pünkösdi utáni szombatig imádságaikat az istentisztelet alatt állva végezték. Mindez a husvét magasztos voltát hirdeti.

Az egyház évről-évre megüli a feltámadás ünnepe. E nélkül a kereszténység meg sem alakul. „Ha Krisztus fel nem támadott volna, kiált föl az apostol, akkor hiábavaló a mi hitünk és a mi tanításunk!”

A hitnek mekkora dicsősége, a reménynek mekkora vigasztalása foglaltatik ebben a szóban: Feltámadott!

Midőn Napoleon 1805-ben Milánóban Olaszország királyává koronáztatta magát s visszatért Franciaországba, Cenis hegyfokán megállott. Büszkén nézte lábainál a felvilágot, de csakhamar mély megilletődéssel így szólt Bessiere tábornokhoz;

— Oh ne ámítsuk magunkat! Mi vagyok én egyéb törekény üvegdarabnál, melyet az eget ura pillanatra felemelt, hogy a maga céljaira felhasználjon és egy másik pillanatban megint elvet! De Krisztus él és uralkodik örökké!

Krisztus a feltámadás és az élet!

F. Sz. L.

T Á R C A.

Föltámadunk!

Föltámadunk! Eg hála neked.
Halál fölött győzött az élet.
Napfény kigyult, föld szíve dobban
Mind lüktetőbben, lángolóban.
Bérc koszorút nyer, haraszt zöldül,
Ezer virág fakad a földből.
A némaságnak hangja támad.
Szíven, vesén keresztül árad.

Föltámadunk!

Föltámadunk! Van másik élet,
Im minden új életre ébred.
Rügy pattan; féreg létre pözdül,
Holt gyök kihajt a lomha rögből.
Csak az ember a föld királya,
Maradna mélyen sirba zárva?!
Isten kibe lelkét lehelé,
Örökhalállal azt büntetné?!

Föltámadunk!

Föltámadunk! Oh! semmi kétség,
Nincs a sirban örök setéség,
Eljő a nap s föltámul fénye,
S derül minden szív ritka fényre.
Dusgazdagok, kevély királyok.
A koldusok sorában állnak.
Szolgák, urak, özvegyek, árvák,
Itéletük remegve várják.

Föltámadunk!

Föltámadunk! Oh! hit világa.
Ereszkedj, áradj a világra.
Növessz lelkünknek erős szárnyat,

Ellentállót ha szélvész támad.
Midőn a földről föl az égbe
Emelkedünk hit' és reménybe'.
Hogy nem nyel el végképp' az örvény.
S tul a mulandó lét göröngyén

Föltámadunk!

A. F.

Hazug betük.

Várnai Miklós, aki jelles tollu fiatal szociológus híreben állott, felháborodástól tüzelő cikket irt a lapjába azokról a „ripókökről”, akik védtelen nőket szolnítgatnak meg az utcán a legszemtelenebb cinizmussal kíséretüket ajánlják fel nekik. Várnai e cikkben felszólította a nőket, hogy hasonló inzultus esetében vegyék bátran igénybe a rendőrség segítségét, mert másképp lehetetlen a társadalmat az aszfaltbetyárok salakjától megtisztítani.

A cikk élénk visszhangra talált a nők körében, Várnait másnap egész garmada levélben üdvözölték erélyes és bátor állásfoglalásáért. Az egyik levelet, amely Bartos Eveline aláírással volt ellátva, ki is adták az újságban, jelölve a lázadó cikk nagy hatásának.

Várnai örült a sikernek s a szerkesztőségi íróasztal mellett büszke élvezettel olvagatta a címére érkezett illatos válaszokat. Este nyolc óra volt s a szerkesztőség termei lassankint kiürültek.

— Nem jössz vacsorázni? — kérdezte Várnaitól a rendőri riporter.

— Nem . . . nem mehetek veled.

Pár perc múlva Várnai főkjába zárta a leveleket és halkán füttyörszve távozott. Enyhé est volt. Az égen tiszta fényben

tündököltek a csillagok. Az utcáson kelles, langyos szellők bujkáltak. Az első tavaszi nap! A járókelők, akik tegnap még föltürt gallérral siettek otthonukba, meglassították lépteiket és sóvár, remegő ajakkal szívták magukba a tavasz első gyöngé fuvalmát.

Várnai sem sietett. Lassu, ringó léptekkel sétált a ragyogóan megvilágított kőruton és méla kedvvel nézte a kényelmesen tovaömpölygő sokaságot. Pillantása nem kerülte el a szép asszonyokat sem. Egy-egy karcsu nőalaknak hosszasan, epedőn utána nézett. Eppen a megszokott vendéglőjébe akart belépni, amikor a szomszéd utcából egy feltűnően graciosus termetű, csinos arcú nő fordult ki a kőruta.

Várnai megállott.

A nő éppen mellette haladt el s ő mélyen a szemébe nézett. De szemének sóvár beszéde nem kapott választ. A nő, mintha néma bámulóját észre sem vette volna, folytatta útját.

Várnait bosszantotta ez a mellőzés.

És hirtelen elhatározással utánasietett.

Néhány perc múlva elérte, ez oldalára került és megemelte a kalapját.

— Jó estét!

A nő lenéző pillantással nézte végig.

— Nem ismerem önt!

— Oh ezen könnyen lehetne segíteni. . .

— De kérem, hogyan lehet egy védtelen nőt így megtámadni?

— Ha elfogadja a kíséretemet, nem lesz többé védtelen. . .

A nő mosolygott, de látszott rajta, hogy mosolyát elrejtteni igyekszik. Várnai azonban észrevette.

Darányi miniszter legújabb törvényjavaslata.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter legújabb törvényjavaslata a telepítésről, ingatlan feldarabolás és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről.

A törvényjavaslat és annak indokolása egy vaskos tüzetben 14 fejezetből és 368 szakaszból áll. Intézkedik I. a telepítésről; s általában II. az állami telepítésről; III. a magán-telepítésről; IV. az ideiglenes haszonbéri telepítésről; V. a telepítési alapról. VI. a visszatelepítésről; VII. az ingatlan feldarabolásról; VIII. az átköltözéssel kapcsolatos haszonbérletekről; IX. járarakokról; X. a haszonbérlet társulatokról; a XI. - XII. XIII. és XIV. szakaszok a vegyes büntető és életbeléptető rendelkezéseket tartalmazzák.

Tekintettel hazánk tulnyomólag gazdasággal foglalkozó lakosságára, különben is nagyfontosságú törvényjavaslat közérdekű voltára, hogy a törvényjavaslat kerületünk szeretett képviselőjének, a magyar nemzeti irányu birtokpolitika megteremtőjének és művelőjének, Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter urnak legújabb s joggal remélhető legmélyrehatóbb, leghasznosabb törvényalkotása leend, — közérdekű tehát e törvényjavaslatnak s annak indoklásának rövid kivonatban való ismertetése.

A törvényjavaslatnak gondos átolvasása után meg kell győznie mindenkit arról, hogy az, minden ízében a nemzeti birtokpolitikának alapjait van hivatva lerakni. Érdekes igazságok a törvényjavaslat indoklásának bevezető sorai, melyben azt mondja annak alkotója, hogy „a föld annyira alapja az állami és társadalmi életnek s a földbirtok megoszlása annyira befolyásolja az állami és társadalmi élet

fejlődési irányát, hogy a népességnek s a földbirtok arányos megosztását lehetővé tenni az államnak elvitázhatatlan kötelessége.”

„Aki az ország közéletét és gazdasági irodalmát ismeri, azt hiszem igazat fog adni, ha azt állítom, hogy földbirtokviszonyaink szabályozásának szüksége immár köztudatba ment át. A kivándorlás, a helyenkint terjedő egy és kétgyermek rendszer, a vidékei ként mutatkozó földépség és sok más egyéb gazdasági jelenség mind szoros összefüggésben vannak birtokelosztási viszonyainkkal. Ezeket segíteni csak erős nemzeti birtokpolitikával lehet.”

Mint a pusztulóban levő középgazda osztály egyik igénytelen tagja, bajainak, óhajainak részese, a földművelő magyar nép lelkének földbirtokszerezésre irányuló vágyának figyelmes szemlélője és barátja, eme törvényjavaslatban nagyrészt megtalálni vélem azon intézkedéseket, amelyekkel a pusztuló középbirtokosztály ismét megerősödhetik, a tőkeszegény, de munkás és takarékos nép földbirtokhoz juthat, a földbirtok helyesebb megoszlása a magyar kézben keresztülvihető lesz, s a kivándorlás erős csökkenésére szolgál. Magyarország pedig a magyaroké marad. Azok a milliók pedig, amelyek e törvényjavaslatnak majdan végrehajtására fordítatnak, az egész magyar nemzet javára áldásban es bőségesen kamatozó oly hasznos beruházást képeznek, amely befektetés nemcsak pénzübeli kamataiban térül meg, hanem a nemzet zömét képező középosztály és kisbirtokosok vagyoni megerősítésében és talpra állításában is.

A javaslatnak rendkívül nagy jelentőségű intézkedései fejezetenként s rövid kivonatban a következő:

Az I, II. és III. fejezet tárgyalja a

telepítést általában, valamint az állami és magán telepítést. Meghatározza a telepítés fogalmát jogilag és gazdaságilag, célja, hogy helytelen módon arra nem alkalmas helyen telepíteni ne lehessen, míg alkalmas viszonyok között a telepítést elősegítse.

Telepíteni jelzáloggal terhelt ingatlanon csak akkor lehet, ha a jelzálogos hitelezők az ingatlanok telephelylyé való átalakításába beleegyeznek.

Tilos telepíteni addig, amíg a telepíteni akaró a legszükségesebb talaj javító és vízrendező munkálatokat nem teljesítette, a vízrendezési hátralelékokat ki nem fizette.

Három féle telephelyet nevez meg a javaslat: azok rendeltetésére való tekintettel a következők: gazdálkodó, munkás és középbirtokos telephelyek. Elsőt kisgazdák részére oly terjedelemben, hogy egy család annak jövődelméből megélhessen.

Munkástelephelyet munkások részére olyat, hogy ebből a telepes és családja, esetleg más munkaalkalmak felhasználásával (napszám, vagy ehhez hasonló) megélhessen. Végül középbirtok telephelyet minden 1800 kat. holdat kitevő vagy meghaladó területből köteles minden telepítő egy telephelyet alakítani oly módon, hogy minden 1800 kat. holdra 500 kat. hold kiterjedésű középbirtok telephely jusson.

Megengedi a javaslat, hogy iparosok, kereskedők s a község erősödésén közreműködni hivatott egyéb más foglalkozású egyének részére telephelyek kijelölhetők legyenek.

Intézkedik a parcellázás ellenőrzéséről s az ingatlan feldarabolását a telepítési hatóság engedélyéhez köti.

Megszüntetni kívánja a visszaélések minden módját, bekövetelvé a feldarabolandó birtok telekkönyvi adatainak, eladási árának, fizetési feltételei-

— Ön mosolyog? Ez a megbocsátás első biztató jele!
— Tulságos fontosságot tulajdonít neki!
— Nem, nem! Ön megbocsát, ugy-e? És nem haragszik...
— Ön képzeli magát uram!
— Boldoggá tenné, ha egy parányi reményt nyújtana arra, hogy képzeli magát némi alapja van.
— Sajnálom, de igazán...
— Az a kor, amikor az emberek rideg egykedvűséggel sebeztek és kizsákmányolták egymást, régen letűnt. Ön nem lehet oly kegyetlen, hogy...
— Látja, miért erőszakoskodik? Ön uriembernek látszik. A viselkedése azonban...
— Az Istenért, ne folytassa! Szeretek gyönyörködni mindenben, a mi szép. Engedje meg tehát, hogy gyönyörködhessen Önben!

— Köszönöm, de ha szépnek tart, miben kételkednem kell, kissé távolabbról is gyönyörködhetnék bennem.
— De mikor a hangját is akarom hallani! A hang az élet. Mit ér a szépség élet nélkül?
— Hahaha! Filozófus ön, vagy költő?
— Az ön oldalán költői ihlet száll meg; ha elutasít kesernyész filozofussá leszek.
E pillanatban egy mellékutcához értem és a nő megállott.
— Itt mindenképp távoznia kell. Ebben az utcában sokan ismernek és nem szeretném, ha rosszabb hírem kerekednék, mint a milyen vagyok.
Várnai családott arcot vágott.
— Hát csakugyan elküld? Szabad legalább remelnem, hogy újra látom? Egyébként Várnai Miklós vagyok...
— Ah!

— Ön meglepettnek látszik. Talán...
— Igen, igen... a nevét ismerem...
En Bartos Eveline vagyok...
— Ah!
— Önt meglepi?
— Csakugyan, kissé furcsának találok ezt a véletlent...
— Látja, ha az ön cikkére hallgatok, már rég rendőrért kellett volna kiáltanom.
— Ej, ostobaság!
— Valóban?
— Bizonyára... talán...
— Jó éjszakát!
— Mikor látom?
— Holnap... ilyenkor... ugyanezen az utcán...
— Köszönöm. Imádom!

Fehér Jenő.

Kat. HOLDANKINT 70-80 HL. MUSTOT SZÜRTEK

a beérkezett véleménynyilvánítások szerint igen sokan vevőink közül az idén, kőbányai

száritott hizosertéstrágyánk alkalmazásával

Közelebbi felvilágosítással, árajánlással, szakvéleményekkel szívesen szolgál a:

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrumpf és Társa. Budapest, VIII., Üllői-út 21

nek, ellenértékeinek, osztályozási adatainak bizonylatait.

Telepítéssel új községek alakíthatók, létező községek megerősíthetők. Telepítéssel magánosok is foglalkozhatnak, de csak a telepítési hatóság engedélyével s szabályként mondja ki a javaslat, hogy telepíteni csak a hely tulajdonjogának átruházása mellett szabad, mely vételár, vagy járadék ellenében szerezhető meg. A tulajdonjog bekebelezendő, mihelyest a telepes a vételár egynegyed részét befizette, vagy járadék vétel esetén ha ezt 5 évig fizette. A járadék birtok megváltható, ha a járadéktelep az előre megváltozott megváltási árnak egynegyed részét kifizette.

Telepes csak önálló magyar állampolgár lehet, ki a telepítési cél szolgáltatására alkalmas, — akit büntett miatt el nem ítélték, vagy vád alá nem helyeztek s telepesül csak földműveléssel foglalkozók vehetők fel, középbirtok telepesekül csak oly okleveles gazdák, akik a többi telepesnek szellemi és társadalmi, valamint gazdasági téren való helyes vezetésére alkalmasak.

Telepítési engedély, ha az a közérdekbe ütközik, kinem adható, nemkülönben, ha a tervezett telepítés feltételei a teljesítés céljával, vagy a törvénnyel ellenkeznek, vagy ha olyanok, hogy elfogadásuk a telepesek megélhetését előreláthatólag kizárják, ha a telepítésre szánt ingatlan fekvésénél, rendezetlenségénél, vagy más okoknál fogva erre alkalmatlan, ha a telepítő tulajdonjoga az ingatlanra telekkönyvileg bekebelezve nincsen, végül ha a telepesekül befogadandók nem magyar állampolgárok, vagy a telepítési cél szolgáltatára alkalmatlanok, vagy büntett miatt vád alatt állnak.

Közérdekűnek kimondott magántelepítésnél a telepesek megválasztását a telepítő hatóság jogának tartja fenn a javaslat.

IV. fejezet az ideiglenes haszonbérleti szerződésről szól.

A földművelésügyi miniszter a korlátolt forgalmu ingatlanok közül a községi, városi, törvényhatósági, egyházi személyi, egyházi testületi, köz- és magánalapítványi, hitbizományi ingatlanokon a tulajdonos kérelmére haszonbérleti alapon nyugvó telepítést is engedélyezhet, de csak az ingatlan forgalmi korlátozásának tartamára. Ha az ingatlan forgalmi korlátozása megszűnik, köteles a tulajdonos a telepesnek a haszonbérleti szerződés helyett telepítési tulajdonjogi szerződést adni. A haszonbérleti telephelyek becsértékét a telepítési hatóság előre köteles megállapítani, mely becsérték 4 százaléknál nagyobb a haszonbérlet összegénél nem lehet.

A becsértéknél nagyobb vételár és haszonbérletösszegnél magasabb járadékot a telepestől követelni, tulajdonosnak nem szabad.

E fejezet rendkívül helyes intézkedései folytán kifejlődhetnek gazdasági jogviszonyainkban az örökberlet rendszere. Minden esetre az eddigi elavult és sem a tulajdonos, sem a bérlők szempontjából a birtok kezelésére,

annak jövődélmezőségére elég biztosítékot nem nyújtó rövid lejáratu, igen sokszor a leghelytelenebb intézkedésekkel tarkított, az intelligens gazda munkaerejét békóba verő, a tulajdonos és bérlőre egyformán helytelen sokszor igazságtalan és méltánytalan bérszerződések bajait érző, gyenge bérlő osztály helyett, egy erős minden ízében magyar és intelligens gazdasági tudásu osztály fejlődhetnék ki a mostani igazán nem irigylendő helyzetben nyomorgó gazdatiszti osztály bevonásával.

Valamint nagy latifundiumnak adott helyzetben, kisbirtokosok részére örökberletkűl való átadása nem csekély mértékben járulna hozzá, a földbirtok viszonyok helyes és célszerű elosztásához és átalakulásához. A nagybirtok jövődélmezőség tekintetében biztos alapul szolgálna tulajdonosaiknak s sok keserűséget megszüntetne a nép lelkeben azáltal, hogy földhöz jutván, az izgatásra igen is alkalmas földnélküliség nyomorát — ríktó elmentében a nagy latifundiumok birtokosaival — az izgatók továbbra felhasználni nem tudnák s a népámitók lelket megmértelyező munkája a józan magyar földműves népben talajra nem találna.

V. fejezet a telepítési alapról intézkedik, mely szerint a telepítési törvény sikeres végrehajtására való tekintetből felhatalmaztatik a pénzügyminiszter, hogy e törvény hatályba lépésétől számított 12 év alatt 120 millió koronát bocsásson egyenlő évi részletekben a földművelésügyi miniszter rendelkezésére.

Ezen részletek fedezésére korona értékre és 4%-nál nem magasabb kamatra szóló adómentes járadéktörvényt bocsásson ki. Egyuttal ugyan ez a fejezet intézkedik a telepítési alap mikénti felhasználásáról is.

VI. fejezet a visszatelepítésről szól. A földművelésügyi miniszter azon külföldi honosoknak és azok utódainak, kik magyar állampolgárságukat elveszítették, s honosításuk iránt a törvényes eljárást megindították, — kivéven azoknak, kik az 1879. L. t.-c. 30 ik § alapján veszítették el — a telephely megszerzését megengedheti, sőt indokolt esetekben ilyenek részére bizonyos kedvezményeket is adhat.

VII. fejezet az ingatlan eldarabolást (parcellázás) tárgyalja. Meghatározza az ingatlan feldarabolás fogalmát, annak jogi formáját, mely az ingatlan feldarabolást a telepítéstől megkülönbözteti.

Az ingatlanfeldarabolási nyilatkozatot. Mindezek mérlegelése után adhatja meg a telepítési hatóság az ingatlan feldarabolásához az engedélyt, — s ezáltal minthogy oltalmába veszi a birtokszerzésvágyában sokszor saját érdekeit könnyelműen kockáztató jutni akarókat.

VIII. fejezet az átköltözködéssel kapcsolatos haszonbérletekről szól.

Hogy a más helyre átköltözött kisbirtokosok tájékoztatásukkal visszaelni ne lehessen — a földbirtokra messziről odacsábított haszonbérletet veszi oltalmába, oly módon, hogy a száz

kat. holdnál nagyobb ingatlan bérbeadását hatósági engedélyhez köti az esetben, ha a bérbeadás ötnél több bérlőnek átköltözésével jár.

A IX. fejezet: A járadék.

A telepítési törvényjavaslat a maga egészében biztosan engedi remélni egy új és erős földbirtokos osztály képződését — a magyar kisbirtokos nagyarányu megszavazását.

Ezen fejezetben tárgyalt járadék telepeknek törvénybe való iktatása, azok létesülésének e törvény által leendő elősegítése pedig oly előnyös változást van hivatva előidézni toke szegény népünk középbirtokot és gazdatiszti valamint kisbirtokos osztályunk rétegeiben, hogyha az egész törvényjavaslat egyedül ezen fejezetből állna is, — annak törvényerőre emelkedése egyedül is képes lenne eddigi birtok politikánkat az eddiginél sokkal helyesebb hazfiásabb irányba terelve, a középbirtokos osztály javára eddig soha nem élvezett segítséget nyújtani.

A javaslat azon intézkedése, hogy a járadék alkalmazását kiterjeszti olyan birtokokra is, melyek nem a telepítés céljaira szolgálnak. — Annak nagy horderejét csak fokozza.

Jótéteményeit kiterjeszti ezáltal az egész országra — s lehetővé teszi hogy bárki, aki arravaló — nagyobb tokehiányában is — állandó évi készpénzbeli szolgáltatás ellenében földtulajdont szerezhessen.

A járadékot a járadékra jogosult egyes kivételes es fontos eseteken kívül fel nem mondhatja, — részint azonban a járadékköteles viszonyaiban beálló kedvező helyzetben módot talál arra, hogy a járadék terhet megválthassa, — s idővel egy tehermentes földbirtok tulajdonosává lehessen.

A járadék a járadéktelek hozamából fizetetik, vagyis a föld termi ki, tehát helyes intézkedése a javaslatnak az, hogy a járadék mindig utólagosan fizetetik.

Az állami járadék telkek birói árveréseken eladott s az állam által e célra megszerzett birtokokból s ezenkívül csak olyan birtokokból tervezetnek alakítani, melyeknek eladása a tulajdonos részéről kényszerből amugy is bekövetkeznék. Célja erre nézve a nagy birtokosokat és birtokokat a tervezett nemzeti birtokpolitika céljaira megmenteni s ahol kívánatos új gazdasági existenciákat teremteni.

Szóval alkalmas ad az államnak a szükségesnek mutatkozó birtok tulajdon és birtoknagyságok mikénti elosztásába befolyást gyakorolni.

Az állami járadéktelek tulajdonát a járadékköteles a járadék megváltási ár negyedrézének befizetése után szerzheti meg.

A X. fejezet: Haszonbérlet társulatok alakításáról.

Különberletek létesítése vagy közös haszonra való gazdálkodás szempontjából intézkedik.

A haszonbérlet társulatokat is törvényes oltalmában részesíteni kívánja a javaslat — s ott ahol ilyenek alakítását a viszonyok és körülmények indokoltta teszik azok alakítását elősegíti.

XI. A vegyes. XII. a Büntető és XIII. Hatóságok. XIV. fejezet az életbeléptető és átmeneti intézkedésekről szól, melyek tárgyalása és ismertetése jelen rövidke cikk keretét túlhaladja.

Azon meggyőződéssel, hittel és óhajjal fejezem be ezen fontos törvény tavaslat ismertetését, hogy az nemcsak a földműveléssel foglalkozók, hanem az egész magyar nemzet megerősödésére korszakalkotó befolyással leend, s vajha törvényhozóink igaz magyar lelki és hazaszeretetük azon melegevel igyekezzenek ezen törvényjavaslatot mielőbb törvényerőre emelni, mint amilyen meleg szívvvel ezen törvényjavaslat alkotója és benyújtója magyar hazájának javára lenni kívánt.

Forster Elek.

H I R E K.

Mélyen tisztelt olvasóinknak és munkatársainknak boldog husvétii ünnepeket kívánunk!

Egyházmegyei hír. A király dr. Palotay Ferenc veszprémi nagyprépost elhalálzásával megüresedett nagyprépostságot János Ágoston választott dulmi püspöknek, a káptalan többi tagjainak fokozatos előléptetésével megüresedett utolsó mesterkanonokságot Reiner Gyula címzetes apát és szuloki esperesplébánosnak adományozta.

Letört virág. A halál kéréletlen keze Domokos Ignác helybeli vendéglős 15 éves leányát, Irénket ragadta el a szerető szülők köréből. A lassan öltő kór, a tüdőbetegség ölte meg az élete virágában lévő gyermeket. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett.

Községi ülések. A múlt vasárnap délután 2 órákor tartotta önkéntes tűzoltó-egyesületünk rendezévi közgyűlést, melyen főparancsnok beszámolt az egyesület múlt évi működéséről, szomorúan emlékezve meg a nagy tűzvészről, mely a város egy részét elpusztította. Péntáros évi jelentése után elhatározta a közgyűlés az egyesület 40 éves fennállásának megünneplését, zászlószentelés, diszközgyűlés, gyakorlat és táncmulatság keretében, melynek rendezésével az egyesület parancsnokát bízta meg a közgyűlés. Az ünnepség rendezésébe bevonja az egyesület az összes társadalmi rétegeket.

A kórházegyesület délután 4 órákor tartotta közgyűlését, a tagok nagyszámú részvételével. Az évi beszámolás után, mely szerint az egyesület egy év alatt 5172 korona 66 fillért gyűjtött a kórházegyesület javára, boldogult Frisch Lipótné elnöknő elhalálzásával megüresedett egyik elnöknői állás betöltése következett, melyre egyhangulag Dr. Lőke Mór, az így megüresedett elnöknői tisztségre pedig szótöbbséggel Berger Manoné lett megválasztva. Az egyik megüresült választmányi tagságra Karácsony Kálmán lett választott. A felebaráti szeretet kötelességének teljesítése adjon vigaszt azoknak is, kik az egyesület érdekében önfeláldozólag működtek.

A Tapolczai Kath. Kőr saját helyiségében este 7 órákor tartotta évi közgyűlését, Ley József prépost-plébános elnöke alatt. A szép és hatásos elnöki megnyitó beszéd után, titkár, pénztáros és háznagy adták elő évi jelentésüket, melyből kitűnik, hogy a kőr folyton erősödik, halad kitűzött célja felé; tagjainak száma meghaladja a 300-at, a helybeli társadalmi egyesületek közt a legerősebb, erős támasza a földmives osztály vallásérköcsi és társadalmi művelésének.

Szabadságon. Karácsony Kálmán járási főszolgabíró folyó hó 8—25-ig szabadságon lesz, mely idő alatt a hivatalt Botka Andor szolgabíró vezeti.

A főispán arcképe. Gróf Batthányi Pál Zalavármegye főispánja, a járási főszolgabírói hivatal helyisége részére megküldte olajfestményű saját arcképét. A hivatal iránt ér-

zett tisztelete indította önmagyméltóságát e szép ajándék adományozására.

Uj postaigazgatóságok. A kereskedelemügyi kormány rendeletet adott ki, amelyben a saját szolgálata körében hatósági jogokkal ruházta fel a posta-, táviró- és távbeszélő hivatalokat. A nevezett hivatalok tehát április 1-től hatóságként járhatnak el. A postaigazgatóságok első fokozatú itélkezni fognak a hozzá utalt ügyekben; hatáskörüket rendeli uton állapítja meg a kereskedelmi miniszter, aki a postaigazgatóság szaporítását és új kerületi beosztását is tervezi.

Megyei hírlapírás. A Keszthelyen megjelenő Balatonvidék felelős szerkesztője Németh János és Szollár István segédszerkesztő a lap szerkesztésétől megváltak.

Országos állatvásár. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a zalamegyei Lesencetomaj községben minden évben a május elsejét követő hétfőn és júniusban a Medárd-napot követő szerdán országos állatvásár tartassék.

A földművelésügyi miniszter adománya állatdíjazásra. A Tapolczavidéki Gazdakör által a folyó év folyamán tartandó állatdíjazás céljaira a földművelésügyi miniszter 300 koronát engedélyezett.

Zalavármegye tiszti cím és helységnevértára. Záborszky Géza járási számvevő szerkesztésével érdekes és új a hivatalnoknak, mint egyeseknek használható kézikönyvet szolgáltató a munka. Tartalmazni fogja a megye városai, községei, pusztái nevét, azok közigazgatási és politikai beosztását. A 120 oldalra terjedő mű ára 3 korona, melynek előleges beküldésével a megrendelő a postadíjat megtakaríthatja. Az előfizetéseket Unger Antal könyvnyomdatulajdonoshoz Egerszegre kell küldeni.

Festészeti műterem Keszthelyen. Keszthelyi Hírlap Ipartársunk életrevaló eszmét pendit meg. Keszthely székhellyel Balatoni művészkoloniát óhaj. Annyi bizonyos, hogy sehol oly sok és szép anyag nem kínálkozik a Dunántul, mint a Balatonmelléken. A művészi képek terjesztésével a Balaton kultúra is nagyban emelkedni fog.

Gyermeknap Balatonedericsen. Szép ünnep keretében adózott Balatonederics község a humánus eszmenek. A gyermekliga javára április 4-én, tombolával, szépségversennyel egybekötött gyermeknapot rendezett. Dacára a zord, kellemetlen időjárásnak, az ünnepély fényesen sikerült, melyen számos vidéki úri család is megjelent. Az ünnepély fényét emelte a helybeli díszes úri hölgyközönség, ki az egyes sátrakban árusította nagyobb részben saját készítményű tárgyait. Az elhagyott kisdédek Istene bizonyára megjutalmazza a nemes érzelmektől áthatott fáradozásukat. A sátrakban Pátzay Györgyné, Nagy Margit, Pátzay Baby, Illiás Ilona, Szabó Margit, Grünbaum Irma és Weiner Jolán urhölgyek árusítottak. Bárcsak mindenütt ilyen lelkes angyalok volnának e nemes ügynek, ugy a gyermekvédő liga mihamarabb elérné magasztos intentióját és a Kárpátoktól az Adriáig hangoztathatná e szavakat: „Engedjétek hozzám az összes elhagyott kisdédek.”

Lóosztályozás a járásban. A járás loállományának osztályozása f. évi május hó 5-én, délelőtt Köveskálán, délután Monostorapátiban, 6-án d. e. 8 órákor Tapolczán, 7-én d. e. pedig Lesencetomajon, az ezen községekhez osztott községek loállományának felvezetésével lesz, a járási főbíró, állatorvos és községi bizalmi férfiak közbenjöttével megtartva. A részletes felvilágosítást a kiadott főbírói rendelet tartalmazza, miket a körjegyzőknek megküldtek.

Nagy tűz Veszprémben. Pénteken este Veszprémben nagy tűz volt. Az éjféli órákban a papnevelő intézet, amely Veszprémnek a legmagasabb helyén fekszik, gyuladt ki és leégett meg öt kánonoki palota, a Ferenczrendiek szerzeteháza és a csak nemrég restaurált temploma, amelyben még a harangok is leolvadtak, a Hosszu-utcában 2 ház és a Jeruzsálemhegyen öt ház, a nagy szél miatt csak a reggeli órákban tudták a tüzet megfékezni. A kár több mint egy millió korona.

A hű szolgálat jutalma. Minden foglalkozásban megtalálja jutalmát az igazi érdem. A földművelésügyi miniszter a gazdaságban eltöltött hosszú ideig tartó és hű szolgálatot példaadásul jutalmazni szokta. Ily jutalomban részesíti Virág György tapolcai és Zsinkó István lesencetomaji béreseket. Virág György 25 éve hűséges bérese volt Csöndes József tapolcai birtokosnak, Zsinkó István pedig gróf Deym János lesencetomaji nagybirtokosnál szolgált 30 év óta. A 100 korona jutalmat és diszoklevelet, melyet a földművelésügyi miniszter küldött, ünnepség keretében fogja a hű cselédeknek Karácsony Kálmán járási főszolgabíró május hó 9-én Lesencetomajon, illetőleg Tapolczán a község háza tanácstermében átadni.

Kinek kell szalma? A gazdakör felhívja tagjait, hogy akik az őszi folyamán nála szalmát jegyeztek, ebbeli igényeik fenntartását a kör titkáranál bejelentsek, nehogy az érkező szalma elhelyezése illetőleg átvétele nehézségekbe ütközzék. Akik nem tartanak igényt megrendelésükre, azok azt minél előbb bejelentsek.

A «Tapolcai Leány egyesület» vasárnap f. hó 11-én délután 5 órákor tartja szokott előadó gyűlést.

Ingyen gyümölcsfakiosztás. A tapolcai múlt évi nagy tűzvész alkalmával igen sok szép gyümölcsfa pusztult el. Ezek pótlására a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter mintegy 500 drb különféle igen szép nemesített magas törzsű gyümölcsfát adományozott teljesen ingyen, csupán a csekély szállítási költség fizetése mellett, a tűzkárosultaknak. A fákat a gazdakör titkára osztja ki.

A kórházegyesület a múlt szombaton tartotta ez idei utolsó téli összejövetelét, melyen dr. Györfly Zoltánné urnő és Kovács László tanárjelölt kitűnő zongorajátéka és éneke szórakoztatta a nagy számban összejött vendégeket.

Tűz Tapolczán. Folyó hó 9-én éjféli felé dobpergés és kúrhang ébresztette fel a város nyugodni tért lakosságát. Nagypéntek lévén, nem kongattak s így a lakosság egy nagy része bizony alig szerzett tudomást a tüzről. Az iskola-utcában gyuladt ki Czapa György és Erhardt József közös tető alatt lévő háza. A kigyuladt ház és egy istálló teteje égett le. Az épületek biztosítva voltak. A tűz keletkezése eddig ismeretlen. A tüzet csakhamar eloltotta a tűzoltóság, hanem bizony itt is tapasztalhattuk, mint az éjszakai tüzeknél általában, hogy sok kávéházi jókedvű alak csak akadékoskodik a tüznél, de semmit nem tesz. Az ilyenek jobban tennék, ha maradnának ott, ahol voltak. Nincs rájuk szükség; a tűzoltáshoz jözan ész és megfontolás szükséges. Szívveljék meg ez intést és ne zavarják az oltásban résztvevők munkáját.

Gyűjtés. Tapolcza állomáson szolgálatának buzgó teljesítése közben meghalt Felker József raktár-munkás özvegye árvái és édesanyja részére „első segélyként” az alábbi adományok gyűltek: Volák Gyula 10 koronát, Tapolczai Takarékpénztár és Várnai Vilmos 4—4 koronát, Muzikár Ferencz és Berger J. és Fia 3—3 koronát, Ország Adolf, Simon István, Pulmann Vincze, Mocsonoky Pál, Huszár Lajos, Mester István, Kálmán János, Zomódy Vendel, Vinkler Ferencz, Glazer Sándor, Schwarcz Jenő, Burján Imre, Schwarcz Sándor, Kohn Mór, Marton Gyula, Lustig József és Fia, Lessner Samu, N. N., Barabás N., Biró N., Schwarcz Emil, Simon János, és dr. Szücs Arnold 2—2 koronát, Somogyi László, Ganzer István, Zebics Hilán, Buday János, Erdélyi József, Németh János, Horváth András, Szőke Károly, Finta Károly, Gulyás György, Posmuk Vincze, Bakos János, Tóth György, Bárka Imre, Schweitzer Sándor, Kell Árpád, Guth Imre, André Béla, N. N., Halász György, Erdélyi Pál, Harmath József, Klein Iván, Weisz Frigyes, Rechner Rezső, Kardos Mór, Gróf Gyula, Hirsch Lipót, Berta Gyula, Diénes Kálmán, Kulcsár Ödön, Schäffer Sándor, dr. Eöry László, Harangozó Lajos, N. N., Heimler Miksa, N. N., Felisch Antal, N. N., N. N., N. N., Benedek N., Schwarcz Géza, Korom János, N. N.,

Halmányi Dezső, Toky József, Willner Béla, Páczai György, Szabó Sándor, Révész N., Farkas Péter, Eibeshütz Adolf, Domonos Ignác, Wolf Gyula, N. N., 1—1 koronát, N. N., Hocz Gergely, Spiegel Rezső, 60—60 fillért, Klein N., Kövesdi János, Fürst Simon, N. N., N. N., dr. Buzás Dezső és N. N. 50—50 fillért, N. N., N. N., N. N., Kardos N., Kaszás Antal, N. N., N. N., Steiner N., Patak N., Kertész Ignác, N. N., Gvardián Lajos, N. N., N. N., N. N. és Kaszás Soma 40—40 fillért, Mersits Jenő, N. N., Hochstädterné, Schwarcz Jakab, N. N., N. N. 30—30 fillért, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Valdai Sándor, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N. 20—20 fillért, Kiss Gábor, N. N. 10—10 fillért, Balatonfüredi építési felügyelőség és vállalat 31 korona 50 fillért, Vasutas Szövetség Celldömök 40 koronát, ukki állomás 4 korona 20 fillért, jánosházi állomás 7 koronát, cselldömölki állomás 45 korona 52 fillért, cselldömölki fűtőház 30 korona 50 fillért, sümegi állomás 14 koronát, balatonszentgyörgyi állomás 24 koronát, Balatonederics 1 koronát, Vonyarczvashegy 2 koronát, Lesenczetomaj 1 korona 40 fillért, sümegi bánya 70 fillért, Zalagógánfa 50 fillért, Boba 13 koronát. A nemesszívű adakozóknak ez uton is hálás köszönetét fejezi a sujtottak nevében:

Volák Gyula m. kir. állomásfőnök.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól megemlenti és rendes erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Aggódó szülők ezrei néztek elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe emészti meg.

szívesen fogadja és könnyen venni.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Hűtlen szolga Szántói Károly tördemici lakosnál szolgált Horváth Károly szolgálégy, aki gazdájának szekrényéből saját cseldkönyvét és gazdájának 30 koronáját el-emelve, megszökött. — A hűtlen szolgát kö-rözik.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban április hó 18. napján d. e. 9 órakor a Sopron váro-si villanytelepen fognak megtartani. A kel-lően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. II. Rá-kóczi Ferenc-utca 2.

Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Do-rottya-utca 10. Lapunk mai számának „Köz-gazdaság” című rovatában, közöljük a Triesti Általános Biztosító Társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebb biztosító inté-zetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáfordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállit-mány- és betöréssel lopás elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a magyar jég- és viszontbiztosító r. t. valamint baleset elleni biztosításokat az első o. általános bal-eset ellen biztosító társaság számára. A tár-sulat helybeli főügynöksége: Steiner Ferencz.

Fidibusz! A legkittünőbb magyar élclap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 ko-rona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatvány-számokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

A magyar ujság szenczácója! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törek-vések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felös szerkesz-tő: Hacsak Géza. Naponként 125.000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 korona, félévre 8 korona, ne-gyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

A Triesti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazioni Generali) folyó évi márczius hó 18 án tartott 77-ik közgyűlésén terjesz-tettek be az 1908. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. de-cember 31-én érvényes volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108,481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42,331,825 korona és 78 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086,145 korona 05 fillérről 283.242,702 korona 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréssel- és tűkörüveg biztosítást a díjbevétel 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 28.866,290 korona 38 fillér volt, miből 10.652,942 korona 55 fillér viszontbiz-tosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díj-bevétel 18.213,347 korona 83 fillérre rugott, és ez összegből 13.079,112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098,054 korona 94 fillér. A szállitánybiztosítási ág-ban a díjbevétel kitétt 3.577.201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655,086 korona 52 fillérre rugott. Kárkért a társaság 1908-ban 39.751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kárterítési összegből hazánkra 184.687,233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 korona 47 fillérre rugnak, külö-nösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség-tartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok ártolyamigadozására ala-kított tartalék, mely az ideai átutalással 13.017,104 korona 53 fillérre rug, továbbá felemlitendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.413,702 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú érté-kekben vannak elhelyezve, az ideai átutalá-sok folytán 323.629,347 korona 57 fillérről 346.151,371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422,455 korona 68 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099,869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott köl-csönök 3.124,531 korona 51 fillér. 4. Érték-papírok 219.102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcza váltók 786,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adósevelei 8.820,000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitele-zők követeléseinek levonásával 11.182,099 korona 57 fillér. Összesen 346.151,371 ko-rona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

Szerkesztői üzenetek.

Á. F. Diszel. Hálás köszönet. Szívvelyes üdvözléssel boldog Alleluját!

M. I. Mindenki csak két métermázsát kaphat.

S. V. Tagjainak száma mintegy 1200.

V. I. Az újabb egyesületekkel mintegy 28.

G. L. Minden épkezlábu tartozik a vesz-nél segíteni.

NYILT-TÉR. *)

1909. B. 522/5. szám.

Ő Felsége a Király nevében!

A tapolcai kir. járásbíró, mint büntető bíróság Dr. Kaszás Károly tapolcai ügyvéd

által képviselt Békefi László magánvádló által Nagy Irén ellen becsületsértés vétsége miatt emelt vád felett a Tapolcán, 1908. évi november hó 16. napján Dr. Ruff Jenő kir. járásbíró és Szántó József jegyzőkönyvvezető részvételével megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után a következőleg

Itélt:

A bíróság Nagy Irén földbirtokos szepezdi lakost a B. T. K. 261. §-ába ütköző becsületsértés vétségében vétkesnek kimondja, melyet az által követett el, hogy 1908. évi aug. 27-én Szepezd községben, a községi képviselőtestület gyűlésében, az egész gyűlés előtt Békefi László szepezdi lakos tanítónak azt mondta „hazudik” és ezért a B. T. K. 261. §-a alapján száz (100) korona pénzbüntetésre ítéli, mely ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt 1892. 27. tc-ben meghatározott célokra végrehajtás terhelvel lefizetendő, behajhatatlanság esetén a B. T. 53. §-a értelmében öt (5) napi fogházra átváltoztatandó.

Elrendeli a bíróság a B. T. K. 277. §-a alapján, hogy az ítélet egész terjedelmében indokaival együtt, jogerőre emelkedése után a „Tapolcai Lapokban” az elítélt költségére közzététessek.

Elmarasztalja a bíróság a Bp. 479., 480. §-ai alapján terhellet az eddig felmerült 18 korona költségben, úgy a még esetleg felmerülő rabtartási költségeknek a kir. kincstár részére az 1890. évi 43. tcikk értelmében leendő megtérítésében.

Kötelezi a bíróság terhellet, hogy 31 korona képviselői, 20 korona eljárási költséget Békefi László magánvádló szepezdi lakosnak 15 nap és különbeni végrehajtás terhe alatt megfizessen.

Indokolás:

Nagy Irén terhellet a tárgyaláson nem jelent meg, de képviselőtében Dr. Hoffmann László tapolcai ügyvéd a tárgyaláson jelen volt. A bíróság a tárgyalást a B. P. 540. §-ának második bekezdése alapján megtartotta. A kihallgatott Birkás Antal, Birkás József, Szöllösi Sándor, Meszaros Gyula, Viriusz Vince, Pupos Károly szepezdi lakosok eskü alatti vallomásaival a bíróság bizonyítottan látta, hogy terhellet 1908. évi augusztus 27-én Szepezd községben a községi képviselőtestületi gyűlésben az egész gyűlés előtt Békefi László szepezdi lakos tanító magánvádlónak azt mondta „hazudik”. E tényállás alapján terhellet becsületsértés vétségében vétkesnek kimondani és a fenti büntetéssel sujtani kellett.

Enyhítő körülmény gyanánt mérlegelte a bíróság terhelletnek a tanuk vallomása által igazolt felingerült lelki állapotát, viszont súlyosító körülménynek, hogy egy gyűlésen az ott jelenlevők előtt illetve magánvádlót a becsületsértő kifejezéssel, továbbá felek társadalmi állását, valamint terhellet vagyoni viszonyát és ezek figyelembe vételével a kiszabott büntetést megfelelőnek tartotta.

Az ítéletnek hírlapi közzétételére vonatkozó rendelkezés a B. T. K. 277. §-án, a költségeket tárgyaló része pedig a B. P. 479., 480. §-ain alapszik.

Tapolca, 1908. évi november hó 16-án.

Dr. Ruff Jenő kir. jbiró helyett:

Grün Gyula

kir. járásbíró.

5361/1908. B. szám.

Ő Felsége a Király nevében!

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint büntető felebbviteli bíróságnak, a Dr. Degré Miklós kir. törvényszéki elnök elnöklété alatt Szalay László és Skóday Aurél kir. törvényszéki bírák, valamint Dr. Horváth Ferenc tszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett alakult ítélőtanácsa a becsületsértés vétsége miatt vádolt Nagy Irén elleni büntető ügyet, amelyben a tapolcai kir. járásbíró, az 1908 november hó 16. nap-

(* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

ján 1908. B. 522/5. sz. a. ítéletet hozott, a vádlott részéről bűnösségének a megállapítása miatt bejelentett felebbezése következtében Dr. Hoffmann László ügyvéd, védő jelenlétében Zalaegerszegen 1908 december hó 31. napján megtartott nyilvános ülésében tárgyalás alá vévén, a vád és védelem meghallgatása után következőleg

Ítélt:

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint büntető felebbezési bíróság, a kir. járásbíró ítéletének, a büntetés kiszabására vonatkozó részét a Bp. 554. §-ának 2. bekezdése alapján megváltoztatja, s a vádlott pénzbüntetését 5 (öt) napi fogházra átváltoztatandó 50 (ötven) koronára leszállítja, az ítélet egyéb részeit helybenhagyja, azonban a kiszabott pénzbüntetés végrehajtását a B. N. 1. §-a alapján felfüggeszti.

Indokok:

A kir. járásbíró ítéletét vádlott bűnösségének megállapítása miatt felebbezte meg s kérte egyben, hogy amennyiben mégis bűnösnek találnák, az ítélet hírlapi közzétételét mellőztessék.

A kir. törvényszék, a kir. járásbíró ítéletében megállapított tényállást helyesnek találván, elfogadta.

Mínt hogy pedig a kir. járásbíró ezen tényállás és az abból levont okszerű következtetés alapján helyesen állapította meg a vádlott bűnösségét, a büncselekményt pedig törvényszerűen minősítette és az ítéletnek hírlapi közzétételét is a Btkv. 277. §-a alapján helyesen rendelte el, ennél fogva a kir. járásbíró ítéletének ezen részei helybenhagyandók voltak.

A kir. járásbíró ítéletében felhozott, enyhítő és súlyosító körülményeket a kir. törvényszék is elfogadta, azonban vádlott büntetlen előéletét is enyhítő körülményként véve figyelembe, az I. bíróság ítéletében kiszabott pénzbüntetést túlszigorúnak találta, miért is a kir. járásbíró ítéletének ezen részében való megváltoztatása mellett vádlott pénzbüntetését 50 koronára leszállította.

Mínt hogy pedig vádlott a vádbeli büncselekményt nem is annyira bűnös szándékkal, mint inkább a körülmények összehatása folytán beállott felindult lelkiállapotban követte el, éppen ezért a kir. törvényszék, a büntetés felfüggesztésétől kedvező hatást vár, azért a kir. törvényszék a Bn. 1. §-a alapján a vádlott ellen kiszabott pénzbüntetés végrehajtását felfüggesztette.

Zalaegerszeg, 1908 december hó 31.
Degréé, kir. tszki elnök s. k., Szalay László előadó s. k. (P. H.)

E másolat hitelül:

Gróf Márkus

kir. járásbíró irodatiszt.

1909. B. 522/14. sz.

Végzés.

A jogerős I. és II. bír. ítéletek hit. kiadványa Dr. Kaszás Károly ügyvédnek, mint Békefi László magánvádló képviselőjének kézbesítetnek.

Tapolcza, 1909 április hó 5-én.

Grün Gyula
kir. bír.

A KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

Az előjáróság tapasztalta, hogy szél esetén az utcák tele vannak papír-maradványok, széna s szalmával, mely abból ered, hogy egyes tisztaságszeretők bolti helyiségeikből rövid uton az utcára sepretek szemeteiket. Ezuttal szigorúan felkéretnek az üzlettulajdonosok alkalmazottaikra felügyelni, mert ha jövőben bármelyike e tisztaságellenes dolgot műveli, az szigorúan meg fog bírságotlanni.

Az előjáróság nevében:

Horváth Jenő Marton Gyula

előjegyző. h. bír.

Tapolcza, 1909 április 3-án.

1014/909.

Elszámolás

az országos Gyermekvédő Liga javára hozzám befolyt összegekről.

1. Sorsjegyekből 30 K 90 f.
2. Jótékonyági bélyegből 4 K 90 f.
3. Kereskedők adománya 38 K 80 f.
4. Gyűjtés útján befolyt 8 K 55 f.

Összesen 82 K 25 f.

Rendeltetési helyére juttattam.

Tapolcza, 1909 április 7.

Horváth Jenő
előjegyző.

HIRDETÉSEK.

254/1909. tkv. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Dr. Györfy Zoltán ügyvéd tapolczai lakos végrehajtónak, Unger Károly és társai tapolczai lakos végrehajtást szenvedők elleni 3000 korona és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén lévő a tapolczai 144. sz. tkvben 157. hrsz. alatt végrehajtást szenvedők tulajdonát képező ház 1600 korona, az arra C. 6007/894. tkv. sz. Unger Károly és neje Polák Erzsébet javára bekeblezett, lakás jog feltételes fenntartásával ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik és erre határidőül:

1909. évi április hó 29-ik napjának délelőtt 10 órája

alulírt tkvi hatóság irodájában kitűzetik. Az ingatlan a kiküldési árnak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési árnak 20%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Tapolcza község házában betekintheők.

A királyi járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1909. január hó 22 napján.

Papp, királyi járásbíró

1622. szám. tkv. 1909.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Németh János és Bognár Énok monostorapáti-i lakos végrehajtónak, Kalmár József és neje Golobár Erzsébet mindszentkallai lakos végrehajtást szenvedők elleni 132 korona 34 fillér és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró mint tkvi hatóság területén lévő a káptalan-tóti 144. sz. tkvben 398. hrsz. a. felvett 850 korona agrár kölesönnel terhelt, Kalmár Józsefné szül. Golobár Erzsébet nevében álló hegymegi pincés szőlő a C. 5312/905. sz. alatt Kalmár József javára bekeblezett haszonélvezeti jog fenntartása nélkül 1000 korona ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik és erre határidőül:

1909. évi június hó 22-ik napjának délelőtt 10 órája

a káptalan-tóti-i község házához kitűzetik. Az ingatlan a kiküldési árnak két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírt telekkönyvi hatóságnál és Káptalan-tóti község házában betekintheők.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolcza, 1909. évi március hó 5.

Papp, királyi járásbíró

254 szám v. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolczai kir. járásbíró által 1908. V. 714. számú végzésével Pollák és Neményi cég végrehajtató javára Péntek István Kovács melléki házban lakos ellen 824 korona 71 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül és lefoglalt és 1653 koronára becsült borok, hordók, egy tehén, egy borju és egy kocsiból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a tapolczai kir. járásbíró 1909. V. 179 számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Gyula-Kesziben leendő eszközésére

1909. április hó 16-ik napjának délutáni 2 órája

határidőül kitűzetik s ehhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881 LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára készpénzben, illetve az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-ának rendelkezésére képest felhivatnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig alulírt bír. végrehajtónak egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentsék.

Tapolcza, 1909. évi április hó 4.

Kerkápoly, kir. bír. végrehajtó.

Ház eladás! Akaliban Zalamegyében egy jó forgalmu korcsma, szatocs és mézárós üzlettel, mely a község közepén van, betegség miatt szabadkézből örök áron eladó.

Értekezhetni TAKÁCS PÁL vendéglős tulajdonosnál, legkésőbb folyó hó 15-ig.

Pruska Ferencz Jókai-**eladó.**
utcában levő új háza

Bővebb felvilágosítást a tulajdonos ad.

Ingyen és bérmentve küldöm szőlőoltvány, szőlővessző és a világhírű

Delawareről nagy képes árjegyzékemet bárkinek ki címét tudatja. Az árak meglepő olcsók 120 koronafellé. Ezen könyvet még az is rendelje meg, ki rendelni nem akar; mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Hajdu István, szőlőoltványte-lepe, Bihardiószeg.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,
Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím- templom, szoba- és díszfestést a legmodernebb kivitelben és lehető legjutányosabb árak mellett.

Gold József, Tapolcza csobánczi u. 12. Ajánlja műharisnya kötődését, elvállal minden e szakmába vágó munkát ugmint közönséges és finom harisnyák kötését, fejelését és javítását. Ugyanott egy csinosan butorozott **szoba** külön bejárattal **kiadó**.

ROHITSI TEMPLOM-FORRÁS

— jó étvágyat csinál —
előmozdítja az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann József,
Budapest, V. Balthory utoza 8.

Keresek

vizierőre berendezett fűrésztelepen előállított

vágott fára egy elárusítót.

Hegyi Gusztáv, Diszel.

A magyar újságírás szenzációi!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Braun Sándor Felelős szerkesztő: Hacsak Géza

Naponként 125.000 példány!

➡ Egy szám: 2 krajcár. ➡

A nap előfizetési ára:

Egész évre 16 K || Negyedévre 4 k —
Félévre . . . 8 K || Egy hónapra 1 k 40

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesésen olvasó!

➡ Egy szám: 6 krajcár. ➡

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6 K. || Negyedévre 1 k 50 f
Félévre . . . 3 K. || Egy hónapra — 50 f

Sok értéktelen utánzatot szoktak ajánlani!

Figyelem!

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

„Grand Prix”
1904 St. Louis Világkiállítás

Globint kérjünk mindenütt határozottan
Fritz Schulz jun. r. t. töl.

**fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja!**

Szőlőajtvány keresők figyelmébe!

Különféle I-ső és II. osztályu Ripária Portalis s Rupestris Monticola alanyu gyökeres fásajtványokkal, valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönböztetve többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt Muscat Ottonel-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szives megkereséseket kér:

**Gróf Deym János szőlőgazdasága
Lesenczetomaj, Zalamegye.**

Szokványszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

Hocz Gergely

gépjavitó műhelye, gazdasági és szőlészeti gépraktára

Tapolczán.

Ajánlja az összes gazdasági és szőlészeti gépek alapos javítására berendezett gépjavitó műhelyét.

Nagyválasztéku gépraktárát melyben az összes gazdasági, szőlészethez szükséges gépek gyári áron beszerezhetők.

Permetezők, szab. szénkéneg fecskendők, borsajtolok, szőlőtörők, nagyon egyszerű borszivatyu gépjai melyek szüreti alkalomkor is legjobban megálják helyüket, az eddigi szivattyukat felülmulja tartosságban és egyszerű kezelésben teljes felszereléssel legfinomabb gumi tömlőkkel és csapokkal mindenkor kaphatók.

Különös figyelemre méltatja a szab. Rákoczi pemetező gépjait, mely munkaképességben is még egyszer annyit képes végezni, mind az eddigi forgalomban levő permetezők, nincs gumikiszakadás és így nincs munkazavar.

Permetezőkhöz szükséges alkatrészek és felszerelések gyári áron, gumitárcsák jótállás mellett **sodronyfókatok** bármely méretben.

==== Kerékpárhoz szükséges összes alkatrészek külső, belső gumik kaphatók. ====

Figyelem! Figyelem!
Szőlőtulajdonosok!

Ha jó, olcsó és tartos permetező
akar venni,

rendeljen az alanti cégnél valódi
Azurin permetezőt

mely a legjobbnak bizonyult.

1-es számú Azurin — — 22 korona,
2-es számú Azurin — — 24 korona,
1-es számú Vermorel rendszerű 28 korona.

Kapható kizárólag **Scheiber Lajos**
szőlészeti és pinczészeti cikkek kép-
viseletében Budapest VI. Gyár utca 26.
Telefon 57-44.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE
Tapolca (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna
és szalámijából,

Friss sertéshus. I. rendű sertés zsir,
háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS
VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja allandóan nagy választéku raktárát, minden-
féle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkénegezők, porozók
és lepkefogó lámpák;

továbbá a legna-
gyobb választék **szőlőprésekből**

Azonkívül allandó raktárt tartok mindennemű

gazdasági gépekből.

Probára ingyen!

KELTETŐ GÉPEK

kísérletre adatnak,

Keltető gépek a legjobbak és
legolcsóbbak.

Keltető gépek. melyekből egész ma-
gyarhonból száznál
több legfényesebb bizonylat és értesítés
rendelkezésre áll

Keltető gépek tyúk, kacsa, fogoly,
fácán és ludtojásokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ezen keltető gépeket

„Ausztria-Hungri“ névvel egyedül
gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei Wien.

Kovald Péter és fia

cs. és kir. szab. kelme- szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

Budapest, VII., Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki
városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek
arra, hogy czégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével —
közvetlenül felkereshesse.

Hajós Jenő Tapolczán

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és
gyermeköltönyök, diszitó és butorszövetek, függönyök, kézimunkák,
szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyiszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és min-
denkor méltányos áráiról, szíves joindulatába és figyelmébe ajánlja a kép-
viseletet és számos megbízást kér a

Kovald Péter és Fia czég.

Szabadalmazott

„Ausztria“

permetezőgép rézbur-
kolattal és egyszéü
szórával — K 35.
kettős szórával K 40.

„Ausztria“ permetező név alatt az utolsó számban egy budapesti cég olcsóbb
áron, silányabb minőségű permetezőt hirdetett, amely azt a látszatot kelti, mintha
az a valódi szabadalmazott „Ausztria“ permetező volna.

A szabadalmazott

„AUSZTRIA“

permetezőgépeknek egyedüli készítője

figyelmezteti az érdekelteket, hogy a valódi „Ausztria“ permetezők a következő
felírással vannak ellátva: „Austria-Spritze System k. k. Landwirtschaftsgesellschaft Wien, Nechwile“ és kéri,
hogy a csak „Ausztria“ felírással készített permetezőgépek által ne hagyja magát tévutra vezetni, s amelyek
a jelzett felírással nincsenek ellátva, utasítsa vissza.

A híres szabadalmazott „Ausztria“ permetezőgépet **Pauc Vilmos** vasárúk és mezőgazdaságigépek
raktárában **Tapolczán** kaphatók.

Nechvile Ferencz

szőlészeti eszközök-, pinczefelszerelés és rézárak gyára
Wien, V. 1. Margarethenstrasse 80.